

GLASNYT

Udgivet af Glashistorisk Selskab Aalborg * 1976

Nummer 70.

November 2018

32 årgang

Indhold.

Side. 3-4 Niels Rasmusens muslede karaffel. Artikel af Jørgen F. Rønne

Side. 5-9 Fotoreferat fra FLASKETRÆF søndag den 27.05.18

Side. 10-11 Fotohilsen fra "UGE33" i Det Røde Pakhus, Hobro den 14.08.18

Side. 12-15 Sonja Bertelsen fotokulance 26.07.18 fra Næstved Museum

Side. 16-19 Referat fra fælles møde i Århus for F G og GAa*1976 d. 15.09.18

Side. 20-25 Referat fra 10.10.18 "GLASLOPPEMARKED" kaffe og glassnak

Side. 26-32 Julepynt af glas, Jan Kock causerer over emnet

GLASNYT redaktion adresse:

Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Hellekisten 55, 9230 Aalborg.

Ansvarlig redaktion:

Mail : gsaa1976@gmail.com

Poul Schjelder - TLF. +45 25 39 01 46

Erling Vadgaard - TLF. 86 41 91 94

Torben Kronow - TLF. +45 24 25 07 98

Besøg hjemmesiden: www.gsaa1976.dk

Layout & tryk: ~~Schjelder~~ / KONICA MINOLTA digital kopiprinter

KONICA MINOLTA

Konica Minolta Business Solutions Denmark a/s

Gøteborgvej 1, 9200 Aalborg SV

Tlf. : 72 21 21 21 FAX : 72 21 27 02

Niels Rasmusens muslede karaffel.

Jeg har i nogen tid ejet en muslet karaffel dekoreret med slebet vinløv. Karaffeltypen er vist i Aalborg kataloget fra c. 1880 som nr. 121, men udformningen af karaflen er i en vis grad tillempet, at den skal forsynes med en slibning. Da der ikke eksisterer nogen prisliste, er det pt. umuligt at sige, hvilke størrelser den er fremstillet i. Denne her karaffel er større end den gængse størrelse, som der findes en del af.

Vinløvsslibningen på karaflen er den type, der har fået betegnelsen "Aalborg, vinløv, fingrede type" i glaslitteraturen (1). I samme bog skriver man, at en del samlere er usikre på (2), om den slibning er fremstillet på Glasværket i Aalborg, som glasværket selv benævnte sig, og det er forståeligt nok, for noget bevis for det har man ikke.

Foto 1.

Foto 2.

Den muslede karaffel regnes almindeligvis for en sikker Aalborgtype, men om den er fremstillet på andre danske glasværker er et åbent spørgsmål, som man ikke kan besvare, men man kan dog sige, at der er stor sandsynlighed for, at karafler af den type, er fremstillet på Aalborg Glasværk og dermed også vinløvsslibningen. Denne tese bliver forstærket af, at karaflen er forsynet med en diamantgravering, hvor man med primitive bogstaver har indgraveret: "Niels Rasmusen Drastrup 1881".

Nu forholder det sig således, for dem der ikke ved det, at der findes flere steder i Danmark, der hedder Drastrup, der findes bl.a. et Drastrup tæt på Aalborg, som er en lille by eller flække, som man vist ville betegne den i dag, som er beliggende lidt syd for Aalborg, men som i dag er sammen vokset med Aalborg forstaden, Skalborg.

Da karaflen er dateret 1881, er det nærliggende at se, om man der kan finde den Niels Rasmusen i Folketællingen 1880, som sagt så gjort. Her kan man se, at han på det tidspunkt er 30 år, ungkarl og født i sognet (da det er et lille sogn findes der kun en med det navn i sognet). Så der er meget lidt tvivl om, at det er det nordjyske Drastrup, der er tale om.

Karaflen er 26 cm høj uden prop, 31 cm med prop. Vinløvsslibningen består, i det her tilfælde, af 4 stk. vinløvsblade og 4 stk. drueklaser med 12 druer i hver klase og her over og under fangtråde, se foto 1, 2 og 3.

Foto 3.

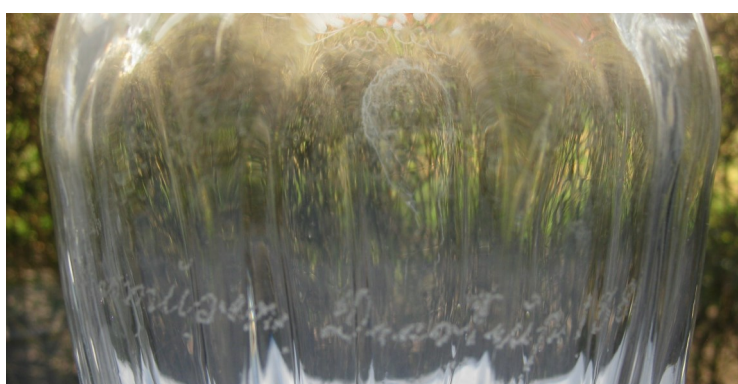

Foto nr. 4 viser delvis teksten: Rasmusen Drastrup 1881

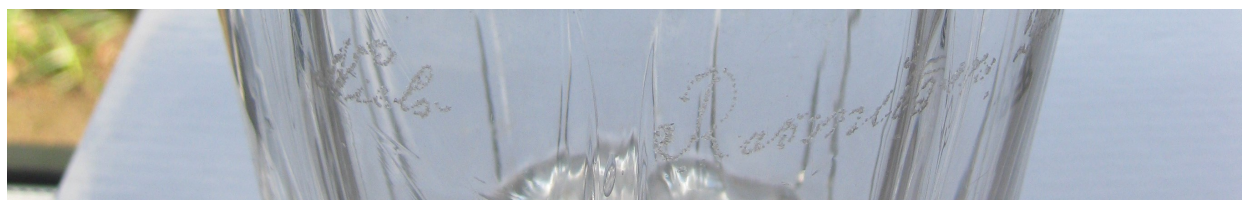

Foto nr. 5 med udsnit af karaflen med navnet: Niels Rasmusen

Ud fra ovenstående kan man vist godt tillade sig at sige, at den "fingrede vinløv", som den benævnes i glaslitteraturen er en lige så sikker Aalborgslibning, som de andre.

Vodskov, den 24. april 2018.

Jørgen F. Rønne / jronnest@hotmail.com

Note 1. Dekorerede danske glas, side 119.

Note 2. Dekorerede danske glas, side 119.

FLASKETRÆF **søndag den 27. maj 2018**

Vejgård bibliotek mødelokalet sal-1,
Hadsundvej 35, 1'sal, 9000 Aalborg

Kl. 10:30 – 12:30 lukket møde for medlemmer af F.K.D & GSAa*1976

Kl. 13:00 – 16:00

åbent for publikum, som kan medbringe FLASKER til vurdering.

Med flaske hilsen.

Finn Danielsen: Flaske Klub Danmark og Poul Schjelder: Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Evt. spørgsmål kan rettes til.

Finn Danielsen : tlf. 60 49 15 97 mail. Danielfinn@outlook.dk

Poul Schjelder : tlf. 25 39 01 46 mail. schjelder@outlook.dk

Så nu flasker det sig i Aalborg søndag den 27. maj 2018

PLUK fra FlaskeKlub-Danmark Facebook site

*27/5.18 Stor tak til Finn og Poul for et godt træf. Rigtig mange godbidder
Allan Scheufens*

28/5.18 TRÆFBILLEDE fra Aalborg

*her er lidt billede fra træffen i Aalborg det var en rigtig god træfder var god mad smørrebrød og kaffe.Vi havde der var en del på auktion hvor Ove kom med en rigtig højdespringer og ellers var det visning og bytte af flasker og god snak med hinanden Næste træf er den 15/9-2018 på Uglevænget 9 4500Nyköbing Sjælland
Frode Pedersen*

"Glashilsen"

fra Det Røde Pakhus i Hobro,
hvor Kunsthåndværkersammenslutningen "UGE 33"
afholder kunstudstilling den 11-19 august 2018

36 kunsthåndværker viser deres ypperligste formående af kunstværk hvert på deres feldt

GLAS - KERAMIK - SMYKKER - PILFLET - BEKLEDNING - VÆVNING - STRIK - LÆDER
TEKSTIL - KNIVE - FILT - BRODERI - JERN - MØBLER - TOVVÆRK - TRÆBÅDE

Det er bestemt et besøg værd. Se: www.uge33.dk

"Nålefilatet"
flyvende ravn
og
menneskestor kvinde

Lidt FOTO
fra udstillingen i det
Det Røde Pakhus
Hobro
tirsdag den 14.08.18
P. Schjelder

Næstved den 27. juli 2018
Sonja Bertelsen fotokulance fra glasudstillingen
i Boderne Næstved Museum

Fælles møde i Århus for Fynske Glasvenner og Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Lørdag den 15. september 2018

Martin Kensmark fra Vejle kommer og fortæller og viser snapsegrise - hunde - heste fra sin store samling af glasflasker/karafler udformet som dyr.

Mødet afholdes på: Moesgård Museum, Moesgård Allé 20, 8270 Højbjerg.

Se hjemmesiden www.glassamlingen.dk

Poul Byder velkommen til dagen med Fynske glasvenner.

Fortæller om dagens program, og giver ordet til Martin Kensmark fra Vejle, som vil fortælle om sin samling af snapsedyr.

Martin lægger ud med at fortælle, og den anden, og den anden til at hjælpe med at sætte ben, ører, lidt om sig selv, har to drenge og sin kone og de bakker ham op i hans samleri. Han har samlet i ca. 14 år og har i alt omkring 60 snapsehunde og grise og andre dyr. Der er meget lidt beskrevet om denne form for glas.

I Antikvitetsårbogen 1978, og endnu mindre i bogen Dansk glas 1825 - 1925.

Dyrene er fortrinsvis lavet som det der betegnes som "fusk", det vil sige den klump glas der var tilovers i ovnen efter dagens arbejde, blev brugt af glaspusterne til at fremstille efter deres eget hoved.

Til dagen i dag har han cirka 30 dyr med, opdelt efter glasværker i Danmark, og lidt udenlandske. Han fortæller om fremstilling af dyrene, hvor de ofte har været 2 om arbejdet. En til at forme kroppen, og den anden til at hjælpe med at sætte ben, ører og andet på dyret.

Først om Holmegård Hunde.

Havde blå øjne og først hule hanke, men de kunne let sprænge så senere massive.

Grisene fra Holmegård har afbræk under hagen, specielt alle de ældre grise.

Viser en grøn og turkis snapsehund.

Mange snapsehunde/grise har ikke været brugt for det kunne de ikke holde til.

På grisene kunne der være rejste børster hen over ryggen. Det bliver der nemlig normalt hos rigtige grise når de bliver gamle eller hos vildsvin.

Han har en mørkegrøn gris fra Heerings samling, som han har erhvervet fra familien.

De ældste dyr i hans samling er cirka fra 1880, men de fleste nok fra 1910 - 20.

Han får sine snapsedyr fra mange steder også fra nettet.

Så vises en sjælden Kastrup gris en so med påsatte patter.

Grise med røde øjne/hvide tænder og faretruende i udtryk er fynske eller måske svenske.

Der findes en gris med smågrise lavet i 2 sæt, men hvor de er i dag vides ikke.

Så er det 3 tyske hunde med fugleagtige udtryk og spiralformet hældetud fra cirka 1860.

Sådan en hund findes også med en fugl på ryggen.

Derefter en hund fra sydtyskland måske cirka 1840.

Så navne på dyrene i de forskellige lande.

I Danmark hedder de snapsehunde/grise eller brændevinshunde/grise.

I Sverige hedder de fyllehunde/grise.

Englænderne kalder dem gin dogs og gin pigs, og tyskerne kalder dem schnapshunde.

De engelske her en siddende gris med krølle på halen.

En engelsk hamsterlignende hund hvor benene er trukket direkte ud af glasset.

Heste er også mest engelske og der findes fugle.

Så noget om norske og svenske dyr.

En lyserød gris svensk eller dansk/norsk ?

En svensk gris med patter under maven.

Det er svært altid sikkert at bestemme hvor dyrene kommer fra viser en serie af dyr for at sammenligne ligheder og forskelle, og hvilke overvejelser man gør sig.

Så fortæller Martin om sin hjemmeside "Glassamling.dk".

Havde håbet at få mere respons fra den men der er få inde at kigge hver uge.

Mest sjovt for ham selv har været at være med til at lave den.

Viser lysbilleder af nogle specielle dyr fra hjemmesiden.

Han fortæller om og viser sin første gris.

Han har den ikke med for han er meget glad for den.

En gammel tysk hund med blå fødder, hale, ører, bryst og bånd omkring ryggen og blå hvide øjne. Fra Kølns glasværk 1850 og en såkaldt cirkushund.

Desuden en speciel hund, en hest med sadel, gris med særlig kam, gris fra 1975 med farvede øjne, gris fra Holmegård, grøn gris svensk? nok nyere, blå hest med stor manke - hule bøjleben og hank. Martin er en god fortæller og krydrer sine input med historier.

Hvis man skal søge på nettet er det meget vigtigt at finde de rigtige søgeord ellers lykkes det ikke.

Så er der få spørgsmål fra salen.

Martin takker af godt foredrag.

Så er det tid til den medbragte mad og snak i krogene.

Så stilles der frem til loppemarked og hyggelig handel.

Vi er cirka 26 mennesker måske lige i underkanten.

Men en god dag med foredrag og samvær og god snak.

Tak til alle for denne gang.

Referent T.K.

Lidt foto stemning fra loppemarkedet på fællesmødet lørdag den 15. september 2018 i Århus

Referat fra onsdag den 10. oktober 2018

På Vejgård bibliotek mødelokalet Sal 1

GLASLOPPEMARKED

Klubaften med glasloppemarked, socialt samvær og en god glassnak.

Har du glas, som skal byttes, mangler du glas til din samling - eller har du glas som du har svært ved at bestemme - så mød op til denne klubaften.

Måske har du også lyst til at fremvise sommerens fund ?

Derefter snak om de medbragte glas, mens kaffen nydes!

En solrig efterårsdag satte Glasselskabets medlemmer kursen mod Aalborg for at deltage i den årlige bytte-og høstdag, hvor nye fund blev fremvist.

Mens tågen sænkede sig over Aalborg begyndte udpakningen af de mange medbragte glas, og der var meget at se på . Glas fra varierende perioder - lige fra 1700 til 1950 - 60 - og i mange forskellige udformninger.

Produkter fra danske såvel som udenlandske glasværker med eller uden dekorationer af forskellig art blev fremvist på bordene og i varierende størrelse fra et kæmpestort bolcheglas til små Pepitaglas.

Blandt årets fund var vinglas fra Aalborg med dekoration der kun kendes fra karafler og krus, emaljemalede vaser fra Fyn m. m.

Snakken gik livligt, men byttehandlen og salg af glas var ikke hovedemnet !!

Værdien af dagen var tydelig.

Medlemmerne havde god tid til at drøfte deres fælles interesse GLAS, få nye oplevelser og lære mere –af hinanden – om det store komplekse samleområde, som glas er . Og enkelte fik et nyt glas til samlingen, hvilket jo ikke ”er så ringe ” – hvis man har plads nok !!

Ref. E.V.

*Måske har du også lyst til at fremvise sommerens fund ?
Derefter snak om de medbragte glas, mens kaffen nydes!*

Fyens Glasværk

Model 3177 / dekoration 277

JULEPYNT af GLAS

Julen nærmer sig.

Børn og voksne kan igen glæde sig over de mange forskellige slags glasjulepynt på træet.

Jan Kock causerer over emnet
og medlemmerne medbringer
deres glasjulepynt.

Jan Kock Jul og julepynt.

Poul siger velkommen til Jan Kock.

Han har selv en del gammel julepynt med.

"Dette er ikke alvorligt, smilerynker undervejs vil gerne ses".

Sådan lægger Jan ud.

Han vil først snakke lidt og vise billeder dertil fra diverse gamle kataloger.

Så holder vi pause og kaffe.

Til sidst rundt og se på alt det medbragte julepynt fra medlemmerne.

"De fleste har ting fra forældre og bedsteforældre, det er vores kultur".

Stort set alt julepynt i glas er importeret.

Mest fra Tyskland men også fra England og Italien.

Vores første juletræ i Danmark tændes i 1808, og spreder sig langsomt over hele landet.

Det er pyntet med æbler og kager.

Derfra er det vores traditioner omkring julepynt der tager fart.

Starten på kommercielt lavet julepynt begynder i Thyringen (spidsen af Tjekkiet),

derefter det nordbøhmiske område og Frankrig - England sidst i Polen i Krakow og Rusland.

Der findes gode bøger om julepynt af Waltraud Neuwirth, hun har skrevet 3 fine bøger.

Det meste julepynt laves af glastrør.
Det er i byen Lauscha, og der produceres stadig julepynt der i dag.
Der er en stor export til USA.
Mange kataloger findes først fra 1920.
Der er mange fine kugler, mange variationer, og det er håndarbejde det hele.
Det hele pustes i form, bortset fra kuglerne som frihånds blæses.
Det skal være flot, og børn skal ønske sig det.
Det sælges gennem postordre firmaer.
Der er lavet lidt juletræspynt fra Ålborg glasværk, men det er gerne tungt og lidt klodset.
Der er lagt tråde på pynten fra 1935.
Efter 1867 startes et boom i tysk export og derfor også af julepynt.
Der oprettes et gasværk så pynten bliver lettere at producere.

Der produceres i mange hjem ,som får lagt gas ind.

Så en katalogside fra 1930 med fugle - hjorte - spidser med klokker på - kæder - trompeter - nyhed flyvemaskine - sommerfugl.

De første lysholdere på træet er klemmer senere kommer balancestangen.

Vi ser et billede med travlhed i julestuen 1894,der viser produktionen i hjemmene hvordan den foregik og det fortsatte til helt op omkring 1980 - 90.

I dag er meget mere industrialiseret.

Produktionen efter DDR blev sammenlagt med Vesttyskland.

Jan viser en gammel form som forestiller en kogle.

Den er lavet af hårdtbrændt porcelæn.

Viser og snakker om blæseteknikken i form, og de frihåndsblæste kugler.

De forsølves med bly i begyndelsen, og senere sølvnitrat.

Bemalingen er kvindearbejde.

Så billeder.

Nyheder 1930/31 mange kugler.

Et juletræ med pynt mange forskellige materialer.

Kæder med perler fra før 1900,de store med et mønster er blæst individuelt i form.

Billede: svampe - sko - lampe - pibe - vinflaske - paraply - m.v. før 1900.

Vaser og krukke 1900 - 1930 - amphoraer bemalet med gelatinefarver.

Kugler i alle former Lauscha 1910 - 40.

Der solgtes pynt på messer, Leipzig var det store sted.

Billeder.

Kugler med leonisk tråd, chenille glimmer.

Gablonez perler fra Lauscha 1920 - 50.

Julemænd 1970 - 80.

Julemanden som vi kender i dag formes gennem årene i USA.

En ny juleting formet som luftballon - en båd med matros også ny - skib med gammelt glansbillede.

Lauscha producerer til hele verden men især til USA.

Billede fugle er stadig et hit.

Stjerne med glimmerlinier variant i Lauscha stil.

Spidser til juletræ fra før 1900 vises.

Meget særprægede med fugle, en stor med klokker ny produceret.

Julepynt fra Gablonez fra 1870erne på træ.

Juletræ med art deco pynt i tidens farver.

Juletræ 1950erne Gablonez og Lauscha.

Gablonez 1900 - 1920 perler i mange underlige figurer.

Stjerne og spids Gablonez 1875 - 1900.

Ophæng 1890 - 1900.

Glaspynt med leonisk tråd og lametta.

Balancelsholdere kom frem 1878.

Asp - Holmblad udviklede den moderne væge til juletræslys.

Pynt fra Sebnitz.

Hængevase overflødigshorn ophæng Sebnitz 1870 - 1900.

Juletræ i den hvide bølge i jugendtiden 1900 - 1914.

Pynt fra Lauscha.

Teserie Lauscha omkring 1900.

Instrumenter omkring 1900 Lauscha.

Fine instrumenter 1910 - 20 Lauscha.

Dyr Lauscha omkring 1900.

Zeppelinere Gablonez 1910 - 1930 men

også mange decidederede krigsmateriel.

Fugle - rådyr Lauscha 1920.

Mange ord og mange billeder af gammelt glasjulepynt.

God jul og takt for i aften.

Kaffen og småkagerne kommer på bordet.

Jan rundt og se på alt det medbragte julepynt mange fine ting.

Tak for denne gang.

RF.T.K.

Kugler i alle former Lauscha 1910-1940

Katalog: Christbaum-schmuck Kühnert & Co. Berlin ca.1920

Zeppelinere
Gablonez
1910-1930

